

**Начално училище
“Яне Сандански”**

**Primary school
“Jane Sandanski”**

2760 Разлог, ул. “Яне Сандански” № 17
тел.:0747/ 80 236, факс 0747/ 80 236
E.mail: jane_sand@gedimeks.com
<http://www.jsandschool.com>

17, Jane Sandanski Str., 2760 Razlog, Bulgaria
Phone +359 747/ 80 236, Fax +359 747/ 80 236
E.mail: jane_sand@gedimeks.com
<http://www.jsandschool.com>

**УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР:**

/д-р Георги Тренчев/

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ,

**за намаляване броя на отсъствията, за намаляване броя на
учениците, преждевременно напуснали училище и за реинтегриране
на отпадналите от образователната система**

за учебната 2022-2023 година

Настоящата програма е приета с решение на педагогическия съвет с
протокол № 6 от 05.09.2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Необходимост от училищна стратегия	4 стр.
2. Визия на училището по отношение на превенция на отпадането на ученици	4 стр.
3. SWOT анализ:	5 стр.
3.1. Силни страни:	
3.2. Слаби страни	
3.3. Възможности	
3.4. Заплахи	
4. Целева група	5 стр.
5. Стратегически въпрос	5 стр.
6. Цели на стратегията	6 стр.
7. Задачи и дейности за постигането им	6 стр.
8. Мерки за намаляване на отсъствията на учениците.....	8 стр.
9. Дейности за намаляване на отсъствията на учениците.....	9 стр.
10. Мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителски общности.....	9 стр.

Училищната програма за превенция на ранното напускане на училище е изработена в контекста на приетата от МОН Стратегия за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система /2013-2020/, тя кореспондира с Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската Комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най-добър старт в живота.

Тя кореспондира с темата за включващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

НУ „Яне Сандански” - гр. Разлог е училище с дългогодишна история и традиции в обучението на ученици. В него се обучават ученици от различни етноси - българи, роми, българомохамедани. Общия брой на учениците през 2022-2023 година е 112 ученика. Педагогически персонал в училището е 12 учители и непедagogически 4 души. Училището разполага с много добра материално–техническа база, квалифицирани кадри, доказали своя професионализъм през годините, участвайки в различни европейски проекти и национални програми.

Основен проблем в обучението се явява, нередовното посещение на учебните занятия по различни причини на децата от ромски произход. Трудната адаптация в училищна среда, ниския стандарт на живот е определящ фактор за нередовното посещение на учебните занятия, слаба мотивация за учене, неграмотност на част от възрастни роми, слаб контрол от страна на родителите, преместване в друго населено място, социални проблеми, ранни бракове и др. За преодоляването на възникналите проблеми училището води гъвкава политика с цел да се разгърне личния потенциал на всяко дете съобразно неговите нужди и потребности и интереси. Предвидени са дейности за разнообразяване методите похвати, средства на работа, традиционни и иновационни. Обогаляване инструментариума на работа с децата, стимулиране, поощрение и оценка на напредъка на ученика във възпитателно-образователния процес. Участие на ученици и родители от различни етноси в училищни и извънучилищни дейности за преодоляване риска от ранно отпадане от училище.

В момента имаме 2-ма ученици, застрашени от отпадане поради социални проблеми, смяна на местоживеенето, заминаване в чужбина и др. Малка част отсъстват по уважителни причини /болни или семейни/, но с уведомително писмо или извинителна бележка.

Сравнително добри резултати учениците показват и на външното оценяване, само около 3 - 4 ученика имат ниски резултати поради непостоянство в посещението и подготовката си.

Голяма част от учениците от ромски етнос участват активно в извънкласните дейности на класа и училището. С желание и ентузиазъм се включват в живота на училището и са удовлетворени от успехите на класа.

По-голямата част от родителите се отзовават на родителски срещи, празници и училищни мероприятия, показват своя интерес и желание за сътрудничество, но има и неадаптирани, незаинтересовани и никога не се явяват в училище освен ако не е възникнал някакъв проблем .

1. Необходимост от училищна стратегия.

- Необходимост от въвеждане на система в дейностите по превенция на отпадането.

- Необходимост от готовност за посрещане на нови предизвикателства, свързани с предпоставки за отпадане на ученици (социални и икономически фактори, процеси на миграция, честа смяна на местопребиваването и др.)

2. Визия на училището по отношение на превенция на отпадане

Стратегията се основава на визията на НУ „Яне Сандански” като училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за

деца и ученици, застрашени от отпадане която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот.

3. SWOT анализ:

3.1. Силни страни:

- Квалифицирани учители;
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ;
- Извънкласни дейности;
- Възможности за изява;
- Създаване на приятелска среда;
- Много добра материална база;
- Работа по проекти;
- Безплатни закуски I - IV клас;
- Поевтиняване на обяда;
- Извършване на дейности по превенция на отпадането;
- Липса на отпаднали ученици през последните години;

3.2. Слаби страни

- Липса на регистър на ученици, застрашени от отпадане;
- Недостатъчно ефективна връзка училище – родители;
- Съществуващо разделяне на учениците в някои паралелки по социален признак;
- Липса на система в дейностите по превенция на отпадане;
- Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема;
- Голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците, който всяка година нараства и е предпоставка за отпадане;

3.3. Възможности

- за кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности;
- нови форми за ангажиране на родителите;
- повече групи за спорт;
- разширяване на извънкласните форми;
- разширяване на връзките с извънучилищните институции;

3.4. Заплахи

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите;
- Липса на ефективни санкции за родителите;
- Нисък жизнен стандарт на част от населението;
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище;

- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца;
- Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата“;
- Липса на подкрепяща среда около училището;
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.

4. Целева група:

- Ученици от I до IV клас, които са застрашени от отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа;

В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от училището като смисъл на превенция.

5. Стратегическият въпрос, на който търси отговор настоящия документ е:

Как да направим превенцията на отпадането от училище успешна и ефективна?

6. Цели на стратегията:

Обща цел – Създаване на подкрепяща среда за задържане на учениците в училище

Подцели:

➤ Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност;

Индикатор за постигане – неизвинени и извинени отсъствия (намаляване), брой отпаднали ученици (минимален);

➤ Създаване на положителни нагласи към учебния процес;

Индикатор за постигане – успеха на застрашените ученици

7. Задачи и дейности за изпълнението им.

➤ Изработване ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца;

Регистърът се води от председателя на комисията по превенция и закрила на деца в риск в училище по информация, подадена от класните ръководители

➤ Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с деца в риск;

Отг.: Кл. ръководители

Срок: 16.09.2022 г.

➤ Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности;

Отг.: Кл. ръководители

Срок: 28.09.2022 г.

➤ Сформиране на нови групи по извънкласни дейности в зависимост от желанията;

Отг.: Кл. ръководители

Срок: 28.09.2022 г.

Класните ръководители мотивират застрашените от отпадане деца да се включат в избрани от тях форми.

➤ Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите- партньори на училището; работа на училищното настоятелство с родители на застрашени от отпадане деца;

➤ Установяване на ефективен диалог училище - външни институции, имащи отношение по проблема;

➤ Създаване на годишен училищен календар за извънкласни дейности и изяви;

В календара се включат училищни конкурси и състезания, чествания, празници, ден на таланта и др. Мотивиране на застрашените от отпадане ученици да се включват в зависимост от възможностите и подготовката си.

- Включване в извънкласни дейности.
Срок: Постоянен.
- Спортен празник
Срок: 30.10.2022 г.
- Ден на характера
Срок: 30.09.2022 г.
- Празник на град Разлог.
Срок: месец 10.2022 г.
- Ден на народните будители- класни мероприятия
Срок: 30.10.2022 г.
- Седмица на английския език
Срок: 30.10.2022 г.
- Спортен празник за деня на християнското семейство
Срок: 20.11.2022 г.
- Коледни тържества
Конкурс „Коледа иде” – предмет, рисунка, разказ, стихотворение.
Срок: 21.12.2022 г.
- Не на агресията в училище
Срок: м. февруари 2023 г.
- Зимен спортен празник
Срок: м. февруари 2023 г.
- „Баба Марта бързала”. Изложба за мартеница
Срок: 01.03.2023 г.
- Посрещане на първа пролет.
Срок: 19.03.2023 г.
- „Великден иде” – конкурс за украса на яйца, рисунка
Срок: м. април 2023 г.
- Седмица на детската книга и изкуствата за деца -м. април 2023 г.
- Колездачно състезание.
Срок: м. май 2023 г.
- Спартакиада
Срок: м. май 2023 г.
- Световен ден на пчелата. Благотворителен базар- м. май 2023 г.
- Ден на българската просвета и култура и славянската писменост.
Срок: 24.05.2023 г.

- Участие в тържествата по случай деня на детето- 01.06.2023 г.

➤ Мотивиране на педагогическия персонал за допълнителна работа по превенция на отпадането.

8. Мерки за намаляване на отсъствията на учениците:

- Съвместни дейности с родителите за преодоляване на проблема с отсъствията на учениците и непосещаването на училище;
- Своевременно информизиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците;
- Поредица тематични срещи с родители по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата и общите задължения на родителите;
- Повишаване участието и ангажираността на родителите в училищни мероприятия; Посещения на класните ръководители и възпитателите по домовете на учениците, които отсъстват от училище повече от 5 последователни дни без причина;
- Включване на учениците в занимания по интереси; Осигурен достъп до физкултурния салон на училището, до компютърния кабинет и библиотеката; Картотекиране на ученици в риск с превенция за задържането им в училище, полагане на допълнителни грижи от „приемен учител”.
- Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашените от отпадане ученици. Провеждане на здравно и гражданско образование в часа на класа, изнасяне на беседи от класните ръководители и МКБППМН -за стрес, трафик на хора и др. Провеждане на ежеседмични активни консултации със семействата или настойниците на учениците;
- Засилен контрол относно изпращане на уведомителни писма до дирекция „Социално подпомагане” за учениците, допуснали повече от пет неизвинени отсъствия в рамките на един месец;
- Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителски общности, на представители на местната власт и гражданския сектор;
- Разработване на механизъм за реинтеграция на отпадналите от училището ученици;
- Разработване на механизъм за контрол на редовното и точно отразяване и нанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация;
- Разработване на механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане;
- Разработване на механизъм за борба с училищният тормоз и регистър на случаите на училищен тормоз.

9. Дейности за намаляване на отсъствията на учениците:

- Осигуряване на учебни помагала, пособия и учебници за учениците, на които не са изплащани детски добавки в резултат на издадените справки по чл. 17, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за семейните помощи за деца към дирекциите „Социално подпомагане“ към съответните общини.

- Осигуряване на средства за закупуване на билети за посещения на културни институти, културно-музикални и спортни събития за учениците, на които не са изплащани детски добавки в резултат на издадените справки по чл. 17, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за семейните помощи за деца към дирекциите „Социално подпомагане“ към съответните

10. Мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителски общности:

1. Привличане на родителите и ангажирането им с училищния живот;

2. Ангажиране на родителите в решаването на проблеми, свързани с деца, застрашени от отпадане;

3. Създаване на активна връзка между училището и родителската общност.

Важна цел е и повишаването на капацитета и самоорганизацията на родителската общност:

Родителският клуб се създава от активни родители. Той може да включва членовете на училищното настоятелство, но не само - той трябва да е съставен от по-широк кръг родители.

Подходящи теми са:

- Кои деца са застрашени от отпадане;
- Проблеми в училището;
- Подпомагане на дежурството на учителите;
- Изпълнение на предприетите наказания при виновно поведение на учениците.

В годишния комплексен план за всяка учебна година задачите се конкретизират, т. е. годишният комплексен план играе ролята на оперативен по отношение на стратегията план.